

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Voortgang transformatieplan jeugdhulp en
aanbestedingen 2023
BEHANDELD DOOR
SWJ (Stef) Ool, van

DATUM
24 mei 2022
Verz. 24 mei 2022
TELEFOONNUMMER
043 350 4793

BIJLAGEN
--
ONZE REFERENTIE
2022.12020

E-MAILADRES
Stef.van.Ool@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4141

UW REFERENTIE
--

Geachte raadsleden,

Sinds juni 2021 wordt gezamenlijk, door alle 16 Zuid-Limburgse gemeenten, uitvoering gegeven aan het regionale Transformatieplan Jeugdhulp 2023 zoals dit door de gemeenteraad is vastgesteld. Aanleiding voor het Transformatieplan was het aflopen van de contracten met jeugdhulpaanbieders per 1 januari 2023 en de wens om een doorontwikkeling te realiseren op de doelstellingen van de transformatie. Dit heeft inmiddels geleid tot de publicatie van diverse nieuwe aanbestedingen. Hieronder staat het proces geschetst hoe deze aanbestedingen tot stand zijn gekomen, wat zij beogen te realiseren voor jeugdigen in onze regio en wat het vervolgproces is. Kenmerkend voor alle aanbestedingen is dat we inzetten op een forse beperking van het aantal zorgaanbieders en dat we willen werken vanuit partnerschap en ontwikkelopgaves en inzetten op normalisering binnen de financiële kaders.

Regionale samenwerking

In Zuid-Limburg werken 16 gemeenten samen bij het organiseren van jeugdhulp. Samen vormen zij de Jeugdhulpregio Zuid-Limburg. Deze samenwerking is geformaliseerd door middel van een centrumregeling, waarbij gemeente Maastricht als centrumgemeente namens alle deelnemende gemeenten jeugdhulp inkoopt en toeziet op het uitvoeren van contractafspraken met zorgaanbieders. De huidige contracten met zorgaanbieders lopen per 1 januari 2023 af. Dit is een goed moment om bij het maken van nieuwe afspraken tevens een inhoudelijke transformatie van de jeugdhulp te realiseren, die de hulp en ondersteuning aan jeugdigen voor de komende jaren versterkt.

Transformatieplan Jeugdhulp

Op 20 april 2021 heeft de gemeenteraad van Maastricht ingestemd met het Transformatieplan Jeugdhulp. Bij de uitvoering van dit plan zijn regionale, multidisciplinaire werkgroepen aan de slag gegaan om de regionale jeugdhulp te herijken en deze te vertalen naar een nieuwe opdracht voor de markt vanaf 2023 (zie ook de raadsinformatiebrief dd. 16-7-2021). Uitgangspunt was het 'regionale beleidskader Jeugdhulp Zuid-Limburg 2019-2022', zoals dit door alle 16 gemeenteraden in Zuid-Limburg is vastgesteld. In dit beleidskader zijn een aantal prioriteiten geformuleerd: normaliseren (gewone leven is uitgangspunt, met bijbehorende 'normale' uitdagingen), integrale hulp en regie bieden, ruimte bieden aan professionals, in control zijn en sturen op resultaat.

Naast het realiseren van een zorginhoudelijke transformatie waarbij het perspectief van jeugdigen centraal staat, zijn er een aantal specifieke bestuurlijke opdrachten meegegeven, waaronder het afschaffen van de open house systematiek, het terugbrengen van het aantal gecontracteerde zorgaanbieders, het vormgeven van langdurig partnerschap met aanbieders en financiële kaders.

DATUM
24 mei 2022

Na de start in juni 2021 heeft eerst een periode van beleidsbepaling plaatsgevonden, waarbij knelpunten in de huidige situatie in kaart zijn gebracht en de algemene doelen uit het beleidskader zijn uitgewerkt tot plannen voor de toekomst. Hierbij zijn ook gesprekken gevoerd met o.a. cliënt- en adviesraden, jeugdigen, verwijzers, zorgaanbieders en onderwijs.

Dit proces heeft recent geleid tot de publicatie van een tweetal aanbestedingen. Het betreft inzet van ambulante jeugdhulp en verblijf. Hieronder worden deze aanbestedingen op hoofdlijnen toegelicht.

Aanbesteding Segment Wonen

Binnen het segment Wonen gaat het om de volgende voorzieningen:

- Pleegzorg
- Gezinshuizen
- Leefhuizen
- Begeleid zelfstandig wonen

Jeugdigen in dit segment kunnen in hun eigen gezinssituatie niet veilig opgroeien of zichzelf onvoldoende ontwikkelen. Er is (tijdelijk) een alternatieve woonvorm nodig die voor de jeugdige als 'thuis' fungeert. Uitgangspunt is dat verblijf zo kort mogelijk, maar zo lang als nodig en zo passend mogelijk is. Sommige jeugdigen verblijven tijdelijk in een woonvoorziening (bijvoorbeeld maximaal één jaar), maar anderen maken hier voor de lange termijn gebruik van. Pleegzorg en gezinshuizen hebben als meest gezinsgerichte woonvormen de voorkeur.

Komende jaren staat integrale samenwerking centraal, doordat gemeenten zoeken naar 2 tot maximaal 4 regionale contractpartijen die ieder het hele aanbod qua woonvoorzieningen kunnen bieden. Het is de bedoeling dat zij ook samenwerken in een regionaal team om bij de toegang tot deze woonvormen, samen met jeugdigen, ouders/verzorgers en verwijzers te zoeken naar de meest passende plek. Aan de voorkant wordt een perspectief ingeschat (is verblijf voor de lange of korte termijn noodzakelijk?) en vervolgens staat alle hulp en ondersteuning in het teken om dit ook te realiseren.

Gemeenten gaan een langdurig partnerschap van maximaal 10 jaar aan met de gecontracteerde partijen om op basis van een gezamenlijk ontwikkelagenda ook na het afsluiten van het contract stappen te zetten in de kwaliteitsverbetering van woonvoorzieningen in Zuid-Limburg. Thema's van deze ontwikkelagenda zijn o.a. het werven van nieuwe pleeggezinnen en gezinshuizen en de ondersteuning aan huidige pleeg-/gezinshuisouders versterken, de samenwerking tussen aanbieders intensiveren, vergroten betrokkenheid van/beter luisteren naar jeugdigen, aanpakken problematiek bij overgang naar volwassenheid en het verkleinen van groepsgroottes.

Aanbesteding segment Ambulant

Binnen het segment Ambulant gaat het om de volgende voorzieningen:

- Behandeling (groep en individueel)
- Begeleiding (groep en individueel)
- Dyslexie (diagnose en behandeling)
- Begeleide omgangsregeling
- Regie
- Consultatie
- Logeren (ontlasting van het gezinssysteem en voorkoming voltijd verblijf)
- Deeltijd pleegzorg (ontlasting van het gezinssysteem en voorkoming voltijd verblijf)

Alle ambulante jeugdhulpverlening in de regio valt onder deze aanbesteding. Dit kan in groepsverband of op individueel niveau worden ingezet, en variëren van enkelvoudige/'lichte'

DATUM
24 mei 2022

ondersteuning tot aan specialistische hulpverleningstrajecten om jeugdige thuis te laten wonen. Dit is dan ook het segment met de meest brede doelgroep en ook het grootste volume qua inzet en aantal zorgaanbieders.

Wij kijken naar de jeugdige en zijn/haar systeem vanuit een visie op het normale opgroeien en opvoeden. Wanneer het de jeugdige, samen met zijn/haar netwerk, niet lukt om het ingeschatte perspectief te realiseren dan kan extra hulp en ondersteuning nodig zijn. Inzet vanuit vrij-toegankelijke voorzieningen (uit het voorliggend veld) zijn daarbij voorliggend aan individuele jeugdhulp. Denk bijvoorbeeld aan Jeugdgezondheidszorg, welzijnswerk, onderwijs, huisartsen en lokale (toegangs)teams.

Bij ambulante jeugdhulp zijn aanbestedingen voor de korte en lange termijn uitgezet. Per 1 januari 2023 is de continuïteit van hulpverlening geborgd door zorgaanbieders te contracteren voor één tot maximaal twee jaar. Hierbij is de huidige (arrangementen)systematiek het uitgangspunt, waarbij wel al inhoudelijke verbeteringen worden meegenomen. De regio stapt af van de Open House structuur, waarbij aanbieders op elk moment kunnen toetreden. Dit heeft afgelopen jaren geleid tot een grote stijging van het aantal gecontracteerde zorgaanbieders. Er is nu sprake van een gesloten contractering waarbij gemeenten op één moment, op basis van kwaliteitscriteria en referentie eisen, met een beperkter aantal zorgaanbieders contracten afsluiten. Integraliteit van zorgverlening staat centraal aangezien inschrijvende partijen in staat moeten zijn, al dan niet in onderlinge samenwerking, een breder geheel aan hulpverlening te bieden (bijvoorbeeld alle vormen van behandeling of begeleiding). Deze 'basiscontracten' worden op subregionaal niveau afgesloten (Maastricht Heuvelland, Westelijke Mijnstreek en Parkstad), zodat zij beter aansluiten bij lokale behoeften van gemeenten, jeugdigen en andere ketenpartners binnen de jeugdhulp (denk aan onderwijs en welzijnswerk).

Dit is een eerste stap richting een nieuw ambulante jeugdhulplandschap voor de lange termijn. Daartoe is een aanbesteding voor ontwikkelpartners gepubliceerd. Op basis van een gezamenlijke ontwikkelagenda wordt de toekomst vormgegeven, welke nog beter aansluit bij onze inhoudelijke visie op hetgeen we voor jeugdigen en hun gezinnen willen bereiken. Dit nieuwe systeem, en de daartoe gecontracteerde partijen, vervangen dan ook op termijn volledig de uitvoering van ambulante jeugdhulp vanuit de basiscontracten (streven per 1 januari 2024). Bij deze ontwikkeling worden niet alleen de gecontracteerde ontwikkelpartners betrokken, maar ook jeugdigen, verwijzers en partijen uit het voorliggend veld. Bij deze aanbesteding worden 2 tot maximaal 5 contractpartijen voor maximaal 10 jaar gecontracteerd per subregio. Een voorwaarde is dat zij ook gecontracteerd moeten zijn als basisaanbieder per 1 januari 2023.

Tot slot is voor het ambulante segment een aanbesteding gepubliceerd voor 'schaarse'/zeer specialistische jeugdhulp, welke slechts beperkt worden ingezet en/of door enkele aanbieders worden aangeboden. Hiertoe behoren intensieve behandeltrajecten, logeren en deeltijd pleegzorg. Door het specialistische karakter worden bij deze aanbesteding contracten op regionaal niveau afgesloten voor maximaal 10 jaar.

Financiële kader

Sinds 2017 zijn gemeenten verplicht De Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) uit 2017 te gebruiken om tarieven in het Sociaal Domein vast te stellen. Op korte termijn zal deze ook voor de Jeugdwet verplicht worden.

De AMvB geeft de kaders en minimale eisen waar gemeenten rekening mee dienen te houden. Het doel is dat daarmee de prijs die de gemeente voor een product vaststelt de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van een product goed weerspiegelt.

DATUM
24 mei 2022

De AMvB beschrijft niet wat een reëel tarief, maar wel dat een transparant proces wordt gevolgd omtrent hoe een tarief tot stand komt. Een uitgebreide marktconsultatie en dialoog met aanbieders heeft onderdeel uitgemaakt van dit proces. Met de tarieven die thans zijn gepubliceerd voldoen gemeenten aan hun wettelijke verplichting en draagt eraan bij dat gemeenten geconfronteerd worden met plotselinge tariefwijzigingen.

Daarnaast zijn eisen gesteld aan zorgaanbieders om binnen de financiële kaders te blijven. Zo kunnen er bijvoorbeeld straks enkel en alleen interventies worden ingezet die bewezen effectief zijn. Hiermee lopen we voorop op de eisen die door de Rijksoverheid geïmplementeerd zullen worden. Belangrijk om te melden is ook dat er financiële eisen worden gesteld aan zorgaanbieders. U moet hierbij denken aan eisen op het gebied van winstmaximalisatie en dividenduitkering, maar ook de Wet Normering Topinkomens (WNT) en Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg en jeugdhulp zijn in het programma van eisen opgenomen.

Vervolgproces

Bij ongewijzigde planning wordt de aanbesteding voor het segment Wonen op 1 augustus 2022 gegund, de basiscontracten voor ambulant op 22 juli 2022 en de ontwikkelcontracten voor ambulant op 1 juli 2023. Deze laatste heeft een langere doorlooptijd om tot afgesloten contracten te komen, aangezien het zeer intensieve ontwikkeltrajecten omvat welke op termijn het huidige systeem van ambulante jeugdhulp vervangt. Hierbij moet voldoende ruimte zijn voor de participatie van alle stakeholders.

Na het afsluiten van de contracten volgt een implementatieperiode waarin alle gemaakte afspraken geconcretiseerd en geoperationaliseerd worden. Denk bijvoorbeeld aan het inrichten van administratieve processen en het uitwerken van de toegangsketen op basis van de nieuwe systematiek. Ook dienen alle betrokkenen in het jeugdhulplandschap geïnformeerd te worden over de nieuwe contracten.

Om gemeenteraadsleden van alle deelnemende gemeenten mee te nemen in de inhoud van de lopende aanbestedingen en de plannen voor de toekomst (o.a. hervormingen jeugdzorg Rijk), worden op **maandag 18 juli 2022 van 19.00 tot 20.30 uur** en **woensdag 20 juli van 19.00 tot 20.30 uur** regionale webinars georganiseerd. U kunt zich hiervoor aanmelden, **vóór vrijdag 15 juli a.s.**, door een mail te sturen naar transformatie.jeugdhulpZL@maastricht.nl. Het verzoek om aan te geven op welke dag u aan wilt sluiten (de inhoud van beide webinars is hetzelfde).

Hoogachtend,

H.W.M. (Bert) Jongen
Wethouder Onderwijs, Jeugdzorg, Studentenstad en Sport